

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.01.2017
RT I, 20.12.2016, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
13.12.2016 otsus nr 37

Ülikooliseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 07.12.2016

§ 1. Ülikooliseaduse muutmine

Ülikooliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 punkt 11¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11¹) tegevustoetus – riigieelarvest Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarve kaudu eraldatav toetus õppeasutusele kõrgharidustaseme õppe läbiviimiseks ja arendamiseks ning õppeasutuse võimekuse parandamiseks;”;

2) paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 11² järgmises sõnastuses:

„11²) sihtotstarbeline toetus – riigieelarvest Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarve kaudu õppeasutusele vajaduse korral määratav täiendav toetus riigi strateegilistest eesmärkidest tulenevate tegevuste elluviimiseks kõrgharidustaseme õppes ja doktoriõppe tulemustasude eraldamiseks;”;

3) paragrahv 50¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 50¹. Riigieelarvest õppeasutustele kõrgharidustaseme õppe läbiviimise vahendite arvestamine ning ülikoolile tegevustoetuse ja sihtotstarbelise toetuse eraldamine

(1) Tegevustoetuse riigieelarve vahendid rakenduskõrgkoolidele ja ülikoolidele jaotab valdkonna eest vastutav minister vähemalt 80 protsendi ulatuses baasrahastuseks ja kuni 20 protsendi ulatuses tulemusrahastuseks.

(2) Ülikoolile baasrahastusest arvestatava tegevustoetuse osa suuruse kujundamisel leitakse iga kõrgharidustaseme õpet läbiviiva õppeasutuse osakaal, arvestades ülikoolile tegevustoetuse määramise kalendriaastale eelneva kolme kalendriaasta jooksul eraldatud tegevustoetuste keskmist ja samal perioodil õppeasutustele eraldatud tegevustoetuste kogumahtu. Valdkonna eest vastutava ministri otsusel võib eelnimetatud osakaalu kujundamisel arvesse võtta:

- 1) ülikoolile eraldatud sihtotstarbelist toetust;
- 2) ülikooli struktuuri või suuruse muutumist.

(3) Kõrgharidustaseme õpet läbiviivale õppeasutusele tulemusrahastusest arvestatava tegevustoetuse osa suuruse kujundamisel võetakse arvesse halduslepingu täitmist ja järgmisi tulemusnäitajaid:

- 1) õppe läbiviimise kvaliteedinäitajaid, sealhulgas rahvusvahelise mobiilsuse näitajaid ning ülikooli kohustust arendada riigile olulist õppevaldkonda, õppekavagruppi või õppekava vastavalt temaga halduslepingus kokkulepitule;
- 2) õppe läbiviimise tulemuslikkuse näitajaid, sealhulgas õppes osalemise efektiivsuse ning haridusalasest tegevusest saadud tulu näitajaid;
- 3) ühiskonna arengu toetamise näitajaid, sealhulgas lõpetajate töötamise ning edasiõppimise näitajaid.

(4) Kõrgharidustaseme õpet läbiviivale õppeasutusele tulemusrahastusest tegevustoetuse osa määramisel arvesse võetavate tulemusnäitajate täpsustused, nende osakaalud ja tulemusrahastuse arvestamise alused ning doktoriõppe tulemustasu määra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(5) Ülikoolile tegevustoetuse eraldamiseks sõlmivad ülikool ning valdkonna eest vastutav minister kolmeks aastaks ülikooli missioonist, eesmärkidest ja ülesannetest ning riigi vajadustest lähtuva halduslepingu. Vabariigi

Valitsus kiidab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul halduslepingu eelnõu heaks. Halduslepingu täitmiseks sõlmib valdkonna eest vastutav minister ülikooliga igal kalendriaastal rahastamise kokkuleppe. Ülikoolile sihtotstarbelise toetuse määramise korral eraldatakse see rahastamise kokkuleppega.

(6) Halduslepingus lepikse kokku:

- 1) ülikooli missioonist, eesmärkidest ja ülesannetest ning riigi vajadustest tulenevad peamised kohustused, sealhulgas kõrgharidustaseme õppe läbiviimise ulatuse, kvaliteedi ja tulemuslikkusega seotud kohustused, ning tegevustoetuse ja sihtotstarbelise toetuse eraldamise eesmärgid;
- 2) erandid, mille kohaselt ülikoolil ei ole õigust nõuda õppekulude osalist hüvitamist üliõpilaselt, kes õpib õppekaval või õppesuunal, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel, või kes ei ole algavaks semestriks täitnud kumulatiivselt eelmistel semestritel õppekava kohaselt täitmisele kuuluvat õppemahtu, või käesoleva seaduse § 13² lõikes 4 nimetatud üliõpilaselt;
- 3) õppekavad, mille alusel on ülikoolil lubatud läbi viia ainult osakoormusega õpet;
- 4) doktoriõppe rahastamisel doktoranditoetuse fondi arvestamise alused, nende doktoriõppe õppekohtade arv, mille ülikool on kohustatud vastavatel õppeaastatel looma, ja oodatav lõpetajate arv, mille ülikool on kohustatud vastavatel aastatel tagama;
- 5) üliõpilaste stipendiumifondi eraldamise alused;
- 6) vajaduse korral muude vahendite määramise tingimused;
- 7) aruandluse vorm.

(7) Ülikooliga sõlmitava halduslepingu ning rahastamise kokkuleppe üle peab valdkonna eest vastutav minister ülikooliga läbirääkimisi, juhindudes riigi strateegilistest eesmärkidest ning võttes arvesse ülikooli missiooni, eesmärgi ja ülesandeid, prognoositavat kõrgharidusega spetsialistide vajadust tööturul, ministriumide, omavalitsustsüsteemide, registreeritud kutse- ja erialaliitude ning ülikoolide ettepanekuid ja kõrgharidustaseme õppe läbiviimiseks riigieelarves ettenähtud vahendeid.

(8) Pärast doktoriõppe nominaalkestuse lõppemist katab Haridus- ja Teadusministeerium ülikooli doktoriõppe kulud summas, mis saadakse selleks ajaks kaitstud doktorikraadide arvu korrutamisel doktoriõppe tulemustasuga. Kui kõigis ülikoolides kaitstud doktorikraadide arv ületab halduslepingutes kokkulepitud õppekohtade koguarvu, lähtutakse doktoriõppe kulude katmisel iga ülikooliga halduslepingus kokkulepitud õppekohtade arvust. Võimaluse korral kaetakse ülikooli kulud ka temaga kokkulepitud doktoriõppe õppekohtade arvust enam kaitstud doktorikraadide eest, arvestades ülikoolidega kokkulepitud õppekohtade arvu omavahelist proportsiooni.

(9) Üliõpilaste stipendiumite liigid, suurused ja nende määramise üldtingimused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

4)paragrahvi 56 täiendatakse lõigete 23 ja 24 järgmises sõnastuses:

„(23) Käesoleva seaduse § 50¹ lõikes 2 nimetatud osakaalu leidmisel kalendriaastate 2017–2019 kohta võetakse arvesse 2014., 2015. ja 2016. kalendriaastal ülikoolile eraldatud tegevustoetus, mida vähendatakse osas, milles võib edaspidi määrata sihtotstarbelise toetuse. Eelnimetatud osakaalud ja komponentide loetelu, mille osas võib õppeasutusele eraldatud tegevustoetust vähendada, kinnitab kõrgharidustaseme õpet läbiviivate õppeasutuste kaupa valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(24) Alates 2017. aasta 1. jaanuarist eraldatakse ülikoolile tegevustoetust vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi ning ülikooli vahel kalendriaastateks 2016–2018 sõlmitud halduslepingule igal kalendrikuul 1/12 eelmise aasta tegevustoetuse mahust kuni nimetatud halduslepingu muutmise ning rahastamise kokkuleppe sõlmimiseni vastavalt käesoleva seaduse § 50¹ lõigetes 5–7 sätestatule.”.

§ 2. Rakenduskõrgkooli seaduse muutmine

Rakenduskõrgkooli seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 26 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kõrgharidustaseme õppe läbiviimise kulud kaetakse rakenduskõrgkoolile riigieelarvest eraldatava tegevustoetuse mahus ja sihtotstarbelise toetuse määramise korral selle mahus ning õppekulude hüvitamisest laekunud vahenditest. Kutseõppe läbiviimise kulud kaetakse vastavalt kutseõppeasutuse seadusele.”;

2)paragrahvi 27 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 27. Tegevustoetuse ja sihtotstarbelise toetuse eraldamine ning õppekulude hüvitamine”;

3)paragrahvi 27 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Rakenduskõrgkoolidele riigieelarvest kõrgharidustaseme õppe läbiviimise vahendite määramise suhtes kohaldatakse ülikooliseaduse § 50¹ lõigetes 1–4 sätestatut, arvestades rakenduskõrgkoolile tegevustoetuse eraldamise erisusi.”;

4)paragrahvi 27 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Rakenduskõrgkoolile tegevustoetuse eraldamise ning sihtotstarbelise toetuse määramise korral selle eraldamise kinnitab valdkonna eest vastutav minister tegevustoetuse eraldamise käskkirjaga, võttes muu hulgas arvesse prognoositavat kõrgharidusega spetsialistide vajadust tööturul ning ministeeriumide, omavalitsusüksuste liitude ning registreeritud kutse- ja erialaliitude ettepanekuid. Tegevustoetuse eraldamise käskkirjas määratakse:

- 1) tegevustoetuse ja vajaduse korral sihtotstarbelise toetuse maht;
- 2) rakenduskõrgkooli ülesannetest ning riigi vajadustest lähtuvad kõrgharidustaseme õppe läbiviimisega seotud kohustused;
- 3) erandid, mille kohaselt rakenduskõrgkoolil ei ole õigust nõuda õppekulude osalist hüvitamist üliõpilaselt, kes õpib õppekaval või õppesuunal, mille õppekeel ei ole eesti keel, või kes ei ole algavaks semestriks täitnud kumulatiivselt eelmistel semestritel õppekava kohaselt täitmisele kuuluvat õppemahtu, või käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud üliõpilaselt;
- 4) õppekavad, mille alusel on rakenduskõrgkoolil lubatud läbi viia ainult osakoormusega õpet;
- 5) ülikooliseaduse § 50¹ lõike 9 alusel kehtestatud üliõpilaste stipendiumide stipendiumifondi eraldamise alused ja maht;
- 6) aruandluse vorm.”;

5) paragrahvi 32 täiendatakse lõikega 27 järgmises sõnastuses:

„(27) Rakenduskõrgkoolile leitakse ülikooliseaduse § 50¹ lõikes 2 nimetatud osakaal kalendriaastateks 2017–2019, juhindudes ülikooliseaduse § 56 lõikes 23 sätestatust.”.

§ 3. Tallinna Tehnikaülikooli seaduse muutmine

Tallinna Tehnikaülikooli seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõike 4 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) annab hinnangu ülikooliseaduse § 50¹ lõikest 5 tuleneva halduslepingu täitmisele;”;

2) paragrahvi 9 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse § 2 lõike 4 punktis 2 nimetatud avalike ülesannete täitmiseks loob ülikool tehnikateaduste õppe-, teadus- ja arendustegevusega tegelevad professorid, mille loetelu lepatakse kokku ülikooliseaduse § 50¹ lõikest 5 tulenevas halduslepingus.”.

§ 4. Tartu Ülikooli seaduse muutmine

Tartu Ülikooli seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2² lõike 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) annab hinnangu ülikooliseaduse § 50¹ lõikest 5 tuleneva halduslepingu täitmisele;”;

2) paragrahvi 11 lõike 1¹ teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Professuuride täpsem loetelu lepatakse kokku ülikooliseaduse § 50¹ lõikest 5 tulenevas halduslepingus.”.

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees